

Rodna ravnopravnost I Svetski Samit o Informacionom društvu (WSIS AND GENDER)

Prof Dr Nataša Gospić

Predsednica Udruženja "Jednake mogućnosti"

INFORMACIONO DRUŠTVO DEFINICIJE I ASPEKTI

- ◆ TEHNOLOŠKI
- ◆ EKONOMSKI
- ◆ PROFESIONALNI
- ◆ PROSTORNI
- ◆ KULTURNI

TEHNOLOŠKI ASPEKT

- ◆ Veliki napredak u obrađivanju, skladištenju i prenošenju informacija doveo je do primene novih info-komunikacionih tehnologija u svim segmentima privrede i društva.
- ◆ Ovo je uslovilo preokret i promene u socijalnoj sferi, društvenoj praksi i strukturama društva

EKONOMSKI ASPEKT

- ◆ Informacije imaju izrazitu tendenciju da postojeću privredu menjaju u informacionu privredu, ili privredu znanja, i stvaraju takozvane industrije znanja.
- ◆ Njihov doprinos ekonomskom razvoju zemalja raste ubrzano, što uzrokuje probleme jer se u ekonomskim sektorima bogatim informacijama stvaraju nove ekonomske kategorije u odnosu na sektore koji nemaju pristup informacijama (digitalna podela)

PROFESSIONALNI ASPEKT

- ◆ Raste broj i značaj profesija vezanih za informacione tehnologije, dok se broj profesija koje su povezane sa manuelnim i industrijskim radom smanjuje.
- ◆ Problemi koji se ovde javljaju posledica su produbljivanja klasnih podela uzrokovanih nejednakom raspodelom informacija.
- ◆ Da li pored klasnih razlika postoji i gender podela?

PROSTORNI ASPEKT

- ◆ Ograničenja uzrokovana mestom i vremenom gube svoj smisao s rastom računarskih mreža i globalnih komunikacionih mreža sada posmatranih kao informacioni autoputevi.

KULTURNI ASPEKT

- ◆ Uticaj novih medija postaje sve izraženiji i sve značajniji u svakodnevnom životu, pošto se danas u principu kultura i stvara i koristi preko medija.
- ◆ Problemi koji se time stvaraju vezani su za nove dimenzije ili definicije stvarnosti u odnosu na prividnu (virtuelnu) stvarnost, simultanost, simulacije itd.

INFORMACIONO DRUŠTVO

- ◆ U biti našeg ponašanja danas je *teorijsko znanje/informacija*.
- ◆ U Informacionom društvu stvari se organizuju i predstavljaju na način kojim se prioritet daje teoriji.
- ◆ Može se reći da teorijsko znanje ima ključnu ulogu u današnjem društvu, za razliku od prethodnih epoha kada je bilo dominantno praktično i konkretno znanje.
- ◆ Zato je možda bolji termin *društvo zasnovano na znanju*, iz očiglednih razloga, jer predstavlja više od nagomilanih pojedinačnih informacija

SVETSKI SAMIT O INFORMACIONOM DRUŠTVU-WSIS

- ◆ Generalna skupštine Ujedinjenih Nacija je svojom Rezolucijom br 56/183 verifikovala radni okvir Svetskog samita o Informacionom društvu
- ◆ Patronat gosp. Kofi Annana, generalnog sekretara UN
- ◆ Dve faze Svetskog samita
- ◆ Održan u Ženevi od 9.-12. decembra 2003, a druga faza se održava u Tunisu od 16. do 18. novembra 2005. godine

PRVA I DRUGA FAZA WSIS-A

- ◆ Prva faza Samita je donela:
  - Deklaraciju o principima i
  - Akcioni plan izgradnje Informacionog društva
- ◆ www.itu.int/wsis
- ◆ PREUZETE OBAVEZE IZRADE NACIONALNIH STRATEGIJA
- ◆ Druga faza samita biće organizovana u Tunisu u novembru 2005. godine, gde se очekuje da će biti postignut napredak u ispunjavanju ciljeva iz prve faze, kao i da će se nastaviti sa daljim radom.

I FAZA WSIS-A

- Dala je globalnu platformu za ojačavanje i edukaciju svetske zajednice u pogledu rodne ravnopravnosti u Informacionom društvu,
- Diskutovala načine za prevazilaženje problema u rodnoj ravnopravnosti
- Uključila pitanja rodne ravnopravnosti u Deklaraciju i globalni Akcioni plan.
- Generisala je katalitički efekat za buduće akcije vezane za rodnu ravnopravnost.

PRINCIPI DEKLARACIJE- TAČKA 12

- ◆ «Afirmišemo da razvoj ICT pruža ogromne mogućnosti za žene, koje treba da budu integralni deo i ključni akteri u Informacionom društvu. Mi se obavezujemo da osiguramo da Informaciono Društvo obezbedi osnaživanje žena i njihovu punu participaciju na bazi jednakosti u svim sferama društva i u svim procesima upravljanja. U tom smislu, mi ćemo ubrzavati postizanje rodne ravноправности i korišćenja ICT u tom cilju.»

AKCIONI PLAN

- ◆ »Raditi na uklanjanju gender barijera za ICT edukaciju i obuku i promocija jednakih mogućnosti za obuku u ICT oblastima žena i devojaka. Rane intervencije u nauci i tehnologiji treba da se usmere prema devojkama sa ciljem da se poveća broj žena nosilaca ICT. Promovisati razmenu najbolje prakse u integraciji gender perspektive u ICT edukaciju.»

WSIS I RODNA RAVNOPRAVNOST

- ◆ Tri okrugla stola u organiyaciji Udruženja Jednake Mogućnosti
- ◆ Prvi i treći okrugli sto «Svetski samit o Informacionom društvu i rodna ravnopravnost», održani su u Beogradu u oktobru 2003. i septembru 2005. godine Drugi okrugli sto održan u Podgorici aprila 2004.
- ◆ Prepoznavanje potrebe da se Svetski samit o Informacionom društvu promoviše kao događaj kojim se i zvanično započinje ulazak u Informaciono društvo
- ◆ Naglašavanje važnost rodne ravnopravnosti u osiguravanju jednakih mogućnosti u novoj ekonomiji znanja.

PREPORUKE

- ◆ VLADI
- ◆ DRŽAVNOJ DELEGACIJI ZA UČEŠĆE NA WSIS-U
- ◆ MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA KOJE RADE U SCG
- ◆ PRIVATNOM SEKTORU (PRIVREDI)
- ◆ NEVLADINOM SEKTORU
- ◆ MEDIJIMA, KOJIMA JE BILA POSVEĆENA I POSEBNA RADIONICA NA III OKRUGLOM STOLU

PREPORUKE

- ♦ a) *Resornim ministarstvima Srbije i Crne Gore, Savetu za rodnu ravnopravnost pri vladi Srbije, Gender kancelariji pri vladi Crne Gore, agencijama za zapošljavanje da:*
  1. rodna ravnopravnost bude jasno artikulisana u politici i strategiji države za ulazak u Informaciono društvo,
  2. sprovedu izmene u vodjenju statistike na državnom i republičkom nivou kroz uvođenje mernih indikatora za Informaciono društvo u saglasnosti sa ITU i evropskim inicijativama.
  3. iniciraju aktivnosti:
    - a. kreiranja materijala koji uključuju i rodnu ravnopravnost a koji omogućavaju edukaciju za korišćenje Interneta na zvaničnim jezicima SCG,
    - b. širenja znanja za korišćenje info-komunikacionih tehnologija kod nezaposlenih žena, marginalizovanih grupa, žena iz ruralnih područja a posebno kod devojaka i devojčica,
    - c. potsticanja izrade i sertifikovanje programa za osposobljavanje trenera, posebno žena, za prenošenje IKT znanja u procesu edukacije,

PREPORUKE

- a. stvaranja ambijenta za nabavku i korišćenje IKT alata za mala i srednja preduzeća, posebno ona koja vode žene,
  - b. organizovanja promocije uspešnih firmi koje vode politiku rodne ravnopravnosti.
- ◆
- 2. kroz politiku i strategiju ulaska u Informaciono društvo planiraju izgradnju infrastrukture koja osigurava jednak pristup info-komunikacijama kako u urbanim tako i u ruralnim područjima,
  - 3. osnuju fondove za podršku programa edukacije iz oblasti IKT, za ekonomsko osnaživanje žena, kao i da se uvedu posebne stipendije za devojke i žene koje studiraju IKT
  - 4. osiguraju ravnopravnu zastupljenost žena u organima i telima zaduženim za kreiranje mehanizama za upravljanje razvojem Informacionog društva,
  - 5. kroz relevantnu legislativu sprečavaju zloupotrebe mogućnosti Interneta,
  - 6. organizuju zajedničke sastanke vladinih tela sa relevantnih grupama civilnog društva o problemima rodne ravnopravnosti u procesu ulaska u Infomaciono društvo.
  - 7. Kroz medijske kampanje promovišu sve domene informacionog društva.

PREPORUKE

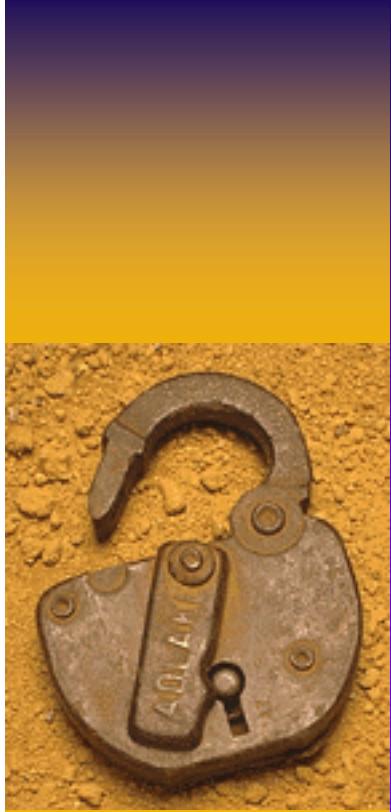
- ◆ *Savetu ministara SCG u procesu priprema i učešća na drugom delu Svetskog samita o Informacionom društvu u Tunisu, novembra 2005 da:*
- ◆ 1. obavesti javnost o aktivnostima u procesu priprema za Informaciono društvo i Svetski samit u Tunisu,
- ◆ 2. U delegaciji koja će učestvovati na Svetskom samitu bude bar 30% žena, u obraćanju našeg delegata podrška rodnoj ravnopravnosti treba biti naglašena.

PREPORUKE

- ◆ *Medijima da:*

1. Promovišu prednosti Informacionog društva i info-komunikacionih alata za unapređenje života svih građana,
2. Promovišu načine u korišćenju info-komunikacionih alata,
3. Pripremaju članke i programe koji ohrabruju žene, posebno iz ruralnih oblasti, da se aktivno uključuju u Informaciono društvo,
4. Da se umrežavaju sa ženskim medijskim agencijama i civilnim sektorom koji se bavi pitanjima rodne ravноправности.

HVALA NA PAŽNJI!!!